

Методичка пракса 05
2013/2014.

Проф. др Зона Мркаљ
Проф. др Лиљана Бајић

Студијски програм:
Српска књижевност и језик

1 часа предавања
2 часа вежбања
6 ЕСПБ

Шифра предмета:

1. Садржај предмета
2. Посебни услови
3. Облици рада
4. Предиспитне обавезе
5. Организација рада и вредновање
6. Временски рокови
7. Испит
8. Литература

1. Садржај предмета

Студент ће умети да знања стечена из методике наставе књижевности и језика на истраживачки и стваралачки начин примењује приликом анализе, припремања и реализације наставних часова. Студент ће знати да примењује знања о методској адекватности, методици, методичким радњама и активностима приликом припремања и реализације наставних садржаја у основној и средњој школи. Студент ће стећи базична професионална искуства о наставној пракси у области књижевности, језика и језичког изражавања и основу за даљи развој професионалних компетенција и бављење књижевношћу и језиком у основношколском и средњошколском образовном систему.

Предмет има следеће целине:

- Примена теоријских знања из Увода у Методику 05, Методике наставе књижевности и Методике наставе српског језика.
- Утврђивање знања неопходних за остваривање наставе књижевности у основној и средњој школи.
- Хоспитовање у школи, вођење дневника рада, разговор о посећеним часовима.
- Писање методичке припреме за реализацију часа у школи.
- Реализација испитног часа са дискусијом о одржаном часу у школи.

2. Посебни услови

Предмет Методичка пракса 05 могу слушати само студенти који су положили предмете Увод у Методику 05, Методика наставе књижевности и који имају позитивно оцењене предиспитне обавезе на курсу Методика наставе српског језика.

3. Облици рада

- Уводна предавања (три двочаса на почетку семестра и један двочас у завршној недељи семестра).
- Уводна вежбања (три двочаса на почетку семестра).
- Групни и индивидуални рад, индивидуалне консултације и менторски рад.
- Стручни разговори и дискусије.
- Хоспитовања са групом у школи и анализа часова.
- Писана методичка припрема за испитни час у школи.
- Испитни час.
- Анализа хоспитовања и испитних часова.

4. Предиспитне обавезе

Предиспитне обавезе носе укупно **50 поена**. Да би студент имао могућност изласка на испит потребно је да стекне **најмање 30 поена**.

Садржина предиспитних обавеза	Максимална вредност поена	
Похађање наставе	10,0 поена	
Хоспитовање у основној или средњој школи.	12,0 поена	
Испитни час	1. Методичка припрема	14,0
	2. Испитни час	14,0
Укупно поена на предиспитним обавезама:		50,0 поена

5. Организација рада и вредновање

Похађање наставе

Максимална вредност **10,0** поена

Похађање наставе вреднује се као присуство часовима предавања, вежбања и хоспитовања.

Часови предавања и вежбања (укупно **5** блок-часова) вреднују се као јединствен збир часова, односно укупан број присуства на часовима предавања и присуства на часовима вежбања планираних за реализацију у семестру на овом курсу.

Часови хоспитовања вреднују се као **18** блок-часова, од којих је 9 за боравак на хоспитовању, а 9 за израду Дневника хоспитовања и дискусију поводом одслушаних часова у школи током хоспитовања. Присуство хоспитовању је обавезно. Без присуства хоспитовању, не може се приступити изради методичке припреме за час, ни реализацији испитног часа.

Часови индивидуалних консултација вреднују се као **7** блок-часова. Ове консултације обухватају: индивидуалне консултације поводом израде методичке припреме, консултације поводом оцене и вредновања методичке припреме и индивидуалне консултације у вези са припремом за реализацију наставног часа. У овај број часова урачунате су и консултације након одржаног испитног часа.

Вредновање се остварује бодовањем на следећи начин:

Број часова	Број поена
30	10,0
29	9,0
28	8,0
27	7,0
26	6,5
25	6,0
24	5,5
23	5,0
10 и мање	без поена

Хоспитовање у основној или средњој школи

Максимална вредност **12,0** поена

Реализација хоспитовања

Након уводних часова предавања и вежбања на почетку семестра, студенти се упућују на хоспитовање. Студенти су обавезни да присуствују на **осамнаест часова** у школи. Хоспитовање у основној или средњој школи се реализује у току једне наставне недеље, а према распореду наставника на чијим часовима присуствују током једне наставне недеље (укупно 18 часова). Распоређивање студената према школама остварује асистент, уз консултацију са студентима.

У наставној недељи када су на хоспитовању студенти смеју да изостану само са часова предавања и вежбања на другим предметима који се поклапају са часовима у школама у којима хоспитују.

Студенти су за потребе хоспитовања подељени на групе. Свака група хоспитује на часовима код једног наставника који има и улогу ментора за време одржавања наставе.

Распоред школа, часова, имена наставника из школа и обавезе студената током хоспитовања утврђују се на почетку семестра, о чему се студенти благовремено информишу. Студенте на часовима у школи прати асистент или сарадник у настави.

Дневник хоспитовања

Током хоспитовања студент води белешке на посебном обрасцу и тако формира **Дневник хоспитовања**. Он треба да садржи 18 бележака (попуњених образаца), које се односе на сваки појединачни час коме је студент присуствовао у школи.

Попуњен *Дневник хоспитовања* предаје се асистенту или наставнику, након хоспитовања, а према датуму који ће бити објављен на сајту предмета. Посредством *Дневника хоспитовања* стиче се увид у индивидуални рад студента на хоспитовању (праћење часа, стручна запажања и коментари, упознавање конкретних наставних околности и планирање начина на које ће се они уважавати приликом израде писане припреме и реализације наставног часа, стручна процена наставних ситуација).

Оцена са хоспитовања изводи се из оценој коју студент добије на *Дневнику хоспитовања*. Присуство хоспитовању се региструје у индекс студента у одговарајућој рубрици.

Хоспитовање, односно *Дневник хоспитовања* вреднује се на следећи начин:

Оцена	Број поена
10	12,0
9	11,0
8	10,0
7	9,0
6	6,0
неуспешно	без поена

Методичка припрема у основној или средњој школи

Максимална вредност **14,0** поена

Избор наставне јединице

Студент се у сарадњи са наставником из школе одређују за тему наставне јединице на основу коју ће планирати час, писати методичку припрему и реализовати је као испитни час. Наставна јединица бира се за реализацију часа у једном од одељења код наставника код кога је студент остварио хоспитовање.

Студент се одређује за конкретну тему (наставну јединицу) последњег дана хоспитовања, а према садржајима који им је понудио као расположиве наставник код кога хоспитују.

Када се определи за наставну јединицу, студент своју одлуку одмах, последњег дана хоспитовања, пријављује предметном наставнику у школи, а овај о томе обавештава асистента или наставника на Факултету. Приликом избора наставне јединице студент се може консултовати и са асистентом.

Рад на припреми за час води асистент кроз индивидуалне консултације у редовним терминима и/или у ванредним терминима које закаже сваком студенту појединачно. Током индивидуалних консултација студент износи концепт и замисао методичке припреме, отклања стручне недоумице, тражи и добија савете за рад, литературу и неопходну помоћ у виду стручних сугестија о изради методичке припреме и стручне сугестије о начину уважавања елемената у припреми, а који су важни за реализацију испитног часа.

Методичка припрема – израда, прегледање и вредновање (оцењивање)

Студент у договореном року предаје на преглед и оцену **искључиво коначну верзију методичке припреме. Тај рад се прегледа, вреднује и оцењује писаном оценом, бројчаном оценом и усменим образложењем оцене.** Тако оцењену верзију методичке припреме студент не може накнадно, односно након сопштавања оцене, кориговати да би добио другу оцену, осим у договору са асистентом и искључиво у функцији реализације часа. Писана методичка припрема предаје се лично асистенту или наставнику и не шаље се електронским путем. Она треба да је израђена према одговарајућим техничким упутствима са којима се студенти упознају на часовима вежбања.

На индивидуалним консултацијама, након прегледања писане припреме, рад се усваја позитивном оценом, а одбија негативном оценом. У случају да методичка припрема не буде оцењена позитивном оценом, студент не може приступити испитном часу. Услов за реализацију часа је једино методичка припрема оцењена позитивном оценом.

Методичка припрема вреднује се на следећи начин:

Оцена	Број поена
10 (десет)	14,0
10 - (десет минус)	13,5
9 + (девет плус)	13,0
9 (девет)	12,5
9 - (девет минус)	12,0
8 + (осам плус)	11,5
8 (осам)	11,0
8 - (осам минус)	10,5
7 + (седам плус)	10,0
7 (седам)	9,5
7 - (седам минус)	8,0
6 + (шест плус)	7,0
6 (шест)	6,0
5 (пет)	0

Испитни час у основној или средњој школи

Максимална вредност **14,0** поена

Испитни час

Распоред испитних часова договара се са наставником у школи и о томе студенти се благовремено обавештавају.

Ипитном часу присуствује, уз наставника из школе, наставник на предмету, односно асистент.

Након испитног часа, студенту се детаљно образлажу гледишта на одржан час, а затим се води стручни разговор у коме студент износи своје виђење одржаног часа и образлаже разлоге поступања на њему. Студент излаже своја гледишта на одржан час и образлаже поједина поступања. У разговору и вредновању часа учествује и наставник из

школе. Након овога студенту се саопштава оцена са часа и детаљно се образлаже. Присуство на испитном часу и оцену испитног часа може остварити наставник или асистент на предмету и наставник из школе онда када се обавезе наставника или асистента на предмету преклапају са испитним часовима. У таквим приликама асистент у договору са наставником из школе, а на основу извештаја са часа формира оцену са испитног часа. Једино предметни наставник, односно асистент саопштава студенту оцену са испитног часа.

Испитни час вреднује се на следећи начин:

Оцена	Број поена
10 (десет)	14,0
10 - (десет минус)	13,5
9 + (девет плус)	13,0
9 (девет)	12,5
9 - (девет минус)	12,0
8 + (осам плус)	11,5
8 (осам)	11,0
8 - (осам минус)	10,5
7 + (седам плус)	10,0
7 (седам)	9,5
7 - (седам минус)	8,0
6 + (шест плус)	7,0
6 (шест)	6,0
5 (пет)	0

6. Временски рокови

Наредном табелом утврђују се временски рокови за реализацију предиспитних вежбања на Методичкој пракси 05 у летњем семестру 2014. године. Факултет и школе задржавају право на измену наведених датума, о чему ће се студенти благовремено обавестити.

Временске одреднице и датуми	Активности
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Часови предавања: ▪ Часови вежбања:
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Хоспитовање
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пријава теме наставне јединице
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Објављивање распореда испитних часова
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Израда методичких припрема (укључује индивидуалне консултације, у редовном термину за консултације или у ванредним терминима, у договору са студентима)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Предаја писане методичке припреме
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Консултације поводом прегледаних и оцењених методичких припрема, према посебном распореду консултација. Распоред ових консултација оствариваће се у индивидуалном договору са студентима, а према планираној динамици реализације испитних часова
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Реализација испитних часова

7. Испит

Приступ испиту студент остварује уколико је испунио предиспитне обавезе, односно ако је на њима стекао **минимум 30** (тридесет) поена.

Испит се остварује путем теста. Тест садржи између дванаест и двадесет питања, а њима је обухваћено следеће:

- Познавање општих методичких питања и појмова који су од посебног значаја за методичку праксу наставе књижевности и српског језика.
- Познавање књижевних дела и појава од посебног значаја за наставну праксу и умеће успостављања методичких гледишта на њих.
- Познавање језичких појава битних за наставну праксу и вештина њихове методичке обраде.
- Примена методичких знања у приступу конкретним књижевним делима и језичким појавама.

Израда теста траје **сто двадесет минута**. Резултати испита саопштавају се на сајту предмета, у року који је предвиђен Статутом. Увид у радове и упис оцена из теста остварују се такође у предвиђеном у року.

Упис оцена врши се на дан и у термину који су наведени у распореду испита за одговарајући испитни рок.

Уколико студент не приступи тесту, сматра се да је одустао од испита.

Свако питање у тесту вреднује се посебним бројем поена, а на крају се, на основу освојених броја поена, израчунава укупан проценат тачних одговора.

Процент тачних одговора изражава се конкретном оценом. Сваку оцену прати одговарајући број поена, које студент може да освоји/добие на испиту.

Вредновање испитног теста се врши на следећи начин:

Процент тачних одговора на тесту	Оцена на тесту	Поени освојени на испитном тесту
95,0 % – 100,0 %	10 (десет)	50,0
91,0 % – 94,99 %	10 – (десет минус)	47,5
88,0 % – 90,99 %	9 + (девет плус)	45,0
85,0 % – 87,99 %	9 (девет)	42,5
81,0 % – 84,99 %	9 – (девет минус)	40,0
78,0 % – 80,00 %	8 + (осам плус)	37,5
75,0 % – 77,99 %	8 (осам)	35,0
71,0 % – 74,99 %	8 – (осам минус)	32,5
68,0 % – 70,99 %	7 + (седам плус)	30,0
65,0 % – 67,99 %	7 (седам)	27,5
61,0 % – 64,99 %	7 – (седам минус)	25,0
55,0 % – 60,99 %	6 + (шест плус)	22,5
51,0 % – 54,99 %	6 (шест)	20,0
50,00 % и мање	није положио	0

Коначна оцена формира се на основу сабирања броја поена са предиспитних обавеза и броја поена добијених на тесту. На основу тог збира изводи се коначна оцена, према скали вредности која следи:

Број поена	Оцена
до 50 поена	5 (није положио)
од 51 до 60 поена	6 (довољан)
од 61 до 70 поена	7 (добар)
од 71 до 80 поена	8 (врло добар)
од 81 до 90 поена	9 (одличан)
од 91 до 100 поена	10 (одличан-изузетан)

8. Литература

Обавезна:

1. Бајић, Љиљана. *Методички приступ збирци приповедне прозе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1994.
2. Бајић, Љиљана. *Књижевно дело Борисава Станковића у настави*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2002.
3. Бајић, Љиљана. *Одабране наставне интерпретације*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2004.
4. Бајић, Љиљана. *Проучавање хумористичке прозе у настави*. Београд: Завод за уџбенике, 2008.
5. Мркаљ, Зона. *На часовима српског језика и књижевности*. Београд: Завод за уџбенике, 2011.
6. Мркаљ, Зона. *Наставно проучавање народних приповедака и предања*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008.
7. Николић, Милија. *Методика наставе српског језика и књижевности*. Београд: Завод за уџбенике, 2009.
8. Павловић, Миодраг. *Припремање наставника и ученика за тумачење књижевних дела*. Београд: Завод за уџбенике, 2008.